

## **Стан викладання і шляхи вдосконалення форм і методів навчання та виховання у процесі викладання історії, правознавства та суспільних дисциплін**

Згідно з річним планом роботи закладу загальної середньої освіти «Солонянський ліцей» Солонянської селищної ради Дніпропетровської області» на 2022-2023 навчальний рік протягом лютого 2023 року – березня 2023 року проводилася комплексна перевірка стану викладання історії, правознавства та суспільних дисциплін. Узагальнення вивченого питання проведено на основі матеріалів вивчення стану навчально-матеріальної бази викладання предмета, співбесід з учителями, вивчення учительської та учнівської документації тощо (заступником директора школи з навчально-виховної роботи Бондар Вікторією Олександрівною), вивчення рівня навчальних досягнень школярів та їх участі в конкурсах та олімпіадах.

Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство» та курс «Вчимося жити разом» викладаються у 5-х, 6А та 6Б класах, історія України та всесвітня історія - в 6В, 7–11 класах, правознавство – в 9-х класах, курс «Громадянська освіта» - в 10-х класах. Педагогічні працівники використовують наступні навчальні та модельні навчальні програми в освітньому процесі:

□ модельна навчальна програма «Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Пометун О.І., Ремех Т.О., Малієнко Ю.Б., Мороз П.В.), яка затверджена наказом Міністерства освіти і науки України № 795 від 12.07.2021;

□ модельна навчальна програма «Вчимося жити разом. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.), яка затверджена наказом Міністерства освіти і науки України № 795 від 12.07.2021;

□ Історія України. Всесвітня історія. 6-9 класи. Навчальна програми для закладів загальної середньої освіти, яка затверджена наказом Міністерства освіти і науки України № 698 від 03 серпня 2022 року;

□ Основи правознавства. 9 клас. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти, яка затверджена наказом Міністерства освіти і науки України № 698 від 03 серпня 2022 року;

□ Історія України. Всесвітня історія. 10-11 класи (рівень стандарту). Навчальна програми для закладів загальної середньої освіти, яка затверджена наказом Міністерства освіти і науки України № 698 від 03 серпня 2022 року;

□ Історія України. Всесвітня історія. 10-11 класи (профільний рівень). Навчальна програми для закладів загальної середньої освіти, яка затверджена наказом Міністерства освіти і науки України № 698 від 03 серпня 2022 року;

□ Громадянська освіта (інтегрований курс). 10 клас. Рівень стандарту. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти, яка затверджена наказом Міністерства освіти і науки України № 698 від 03 серпня 2022 року.

Вчителі історії, правознавства та суспільних дисциплін:

Дані про вчителя	Науково-методична проблема	Рік атестації
Сергієнко Володимир Григорович – учитель історії. Спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, учитель-методист. Педагогічний стаж – 31 рік.	Застосування інтерактивних методів навчання на уроках історії	2022
Козило Юрій Валерійович – учитель історії. Спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, учитель-методист. Педагогічний стаж – 46 років.	Формування громадянських компетенцій на уроках суспільствознавчих дисциплін	2023
Фещенко Євген Леонорович – вчитель історії. Спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, старший учитель, кандидат наук, доцент. Завідуючий кабінетом історії (№317). Педагогічний стаж - 20 років	Пошукова робота в дослідженні історії рідного краю та формування патріотичного світогляду у здобувачів освіти	2020
Матвієць Юлія Федорівна – учитель історії та правознавства. Спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, старший учитель. Завідуюча кабінетом історії (№118). Класний керівник 5А класу. Педагогічний стаж - 23 роки.	Інноваційні методи навчання історії та їх вплив на розвиток творчої сфери особистості учня	2020

забезпечують задовільний стан вивчення історії, правознавства та суспільних дисциплін. Навчальна програма виконується у всіх класах, вчителями забезпечено ведення календарного, тематичного, поурочного планування, систематично та відповідно до Інструкції з ведення класного журналу 5-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів ведуться записи в класних журналах. Забезпечено формувальне, поточне, тематичне, семестрове та річне оцінювання навчальних досягнень учнів. Календарне планування педагогами складено відповідно до діючих програм та методичних рекомендацій щодо викладання історії, правознавства та суспільних дисциплін. Учні 6В, 7-11 класів в основному задовільно забезпечені підручниками, учні 5-х класів використовують електронні версії, 6А та 6Б класів – електронні версії навчальних матеріалів із курсів «Вчимося жити разом» та інтегрованого курсу «Досліджуємо історію і суспільство».

Навчання учнів здійснюється на базі навчальних кабінетів:

- Кабінет №118 – кабінет історії (завідуюча кабінетом Матвієць Юлія Федорівна);
- Кабінет №317 – кабінет історії (завідуючий кабінетом Фещенко Євген Леонорович).

У цих кабінетах забезпечено належні санітарно-гігієнічні умови, дотримано температурний та освітлювальний режими для задовільного

проведення навчальних занять. Кабінет №317 забезпечений необхідним обладнанням для проведення занять, що передбачені навчальними програмами (інтерактивний комплекс – дошка, проектор, комп'ютер), наочністю (настінні карти). Всі кабінети забезпечені доступом до мережі Інтернет та комп'ютерною технікою. Вчителями використовується лише те навчально-методичне забезпечення, що має відповідний гриф Міністерства освіти і науки України.

Всі вчителі історії та правознавства обізнані зі структурою та вимогами навчальної програми, критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів, методичними рекомендаціями щодо викладання предметів у поточному навчальному році. Через систему колективної методичної та самоосвітню роботу (опрацювання фахової, методичної літератури, публікацій фахових періодичних видань) педагогами вивчаються інноваційні технології, інтерактивні форми організації активної спільної діяльності вчителя та учнів на уроці й впроваджуються їх елементи в практику роботи.

Навчальна програма виконується якісно. Аналіз поурочних планів засвідчує ретельність підготовки до уроків усіх педагогів, чітко простежується системність у плануванні різних типів уроків, застосуванні активних форм роботи з формування комунікативних компетентностей школярів. Це переконливо підтверджує високі вміння вчителів моделювати освітній процес на уроках відповідно до сучасних вимог педагогічної науки і практики та з урахуванням конкретних умов навчання.

Відвідані уроки засвідчують високий рівень демократизму та гуманізму у взаємовідносинах між учасниками освітнього процесу. На уроках історії та суспільних дисциплін панує атмосфера довіри, доброзичливої обстановки педагогічного спілкування, уважного і тактовного ставлення до учнів, створення «ситуації успіху», педагоги уміють зацікавити своїм предметом, формуючи особистісні потреби вивчення предмету.

Всі вчителі історії планують уроки методично грамотно, цілі уроків завжди відповідають їхньому змісту, формам навчання, доцільно використовують активні методи та прийоми навчання, велику увагу приділяють мотиваційній сфері на різних етапах уроку. Раціонально використовують час. Багато уваги приділяють самостійній та практичній роботі учнів. Завжди здійснюють індивідуальний та диференційований підхід. Доцільно використовують наочність (фотографії, малюнки, портрети, карти тощо). Корекційно-розвиткові цілі носять як індивідуальний так і груповий характер. Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється об'єктивно. Вчителі демократично спілкуються зі здобувачами освіти. Навчальний матеріал завжди викладається ними доступно й системно. В процесі навчання багато уваги приділяють формуванню у учнів соціальної компетенції, вміння планувати свою діяльність, коментувати її.

Проведені вчителями уроки історії, правознавства та суспільних дисциплін побудовані на засадах інтеграції теоретичних і практичних знань, які здобувають учні під час міжпредметних зв'язків з іншими навчальними предметами та набутого життєвого досвіду відповідно до їх вікових, психофізичних особливостей та пізнавальних можливостей.

Одним із основних завдань в реалізації науково-методичної проблеми вчителя історії Фещенка Євгена Леоноровича є використання потенціалу

творчих здібностей та обдарувань учнів. Розвиток цього потенціалу вчитель здійснює через проведення інтелектуальних ігор, дискусій, диспутів, прес-конференцій, а також засідання «Дебатного клубу». Долучає учнів до створення власних матеріалів краєзнавчого змісту, а саме: документів, кіно- та фотоматеріалів, археологічні артефакти, реконструкції, сімейні музейні експонати. Все це допомагає формувати громадянську компетентність, дієвий патріотизм, розвиває національну ідентичність у здобувачів освіти.

Матвієць Юлія Федорівна впроваджує сучасні форми та методи навчання, інноваційні технології, враховує індивідуальні особливості кожного учня. Спонукає їх до розв'язання проблемних завдань, критичної оцінки джерел інформації, надає можливість порівнювати інформацію та зробити свій осмислений висновок. Приділяє увагу розвитку комунікативних вмінь та формуванню рефлексивних компонентів навчальної діяльності: планування, аналіз, контроль, самооцінка.

Освітній процес на уроках Сергієнка Володимира Григоровича відбувається за умови постійної взаємодії всіх учнів. Це взаємонавчання (групове, колективне, навчання у співпраці), де вчитель і учні є рівноцінними суб'єктами навчання. Організація інтерактивного навчання передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, спільне вирішення проблеми на основі аналізу обставин та відповідної ситуації. Це ефективно сприяє формуванню вмінь і навичок, створенню атмосфери співробітництва, взаємодії. Під час такого навчання діти вчаться бути демократичними, спілкуватися з іншими людьми, критично мислити, приймати зважені рішення.

З метою реалізації вищесказаного впроваджує інтерактивні технології навчання, працює над створенням можливостей для розвитку пізнавальних інтересів у школярів. Інтерактивні технології навчання дають можливість для взаємодії всіх, хто навчається, йде процес навчання у співпраці, в якому вчитель і учні є суб'єктами, пропонуються проблеми для спільного вирішення, при цьому формуються в учнів уміння та навички, формуються навчальні та життєві компетентності, виробляються їх власні цінності, створюється атмосфера творчої взаємодії в навчанні. В ході інтерактивного навчання учні навчаються: вирішувати складні проблеми на основі аналізу, ситуацій і відповідної інформації; критично мислити; приймати продумані рішення; брати участь у дискусіях; спілкуватися з іншими людьми, бути толерантними.

Майже кожен урок із історії України Козила Юрія Валерійовича - це урок виховання патріотизму і громадянськості. Також вчитель практикує проведення уроків-семінарів, уроків-практикумів. Учні працюють із різними джерелами інформації, готують доповіді, виступи, працюють в творчих групах. У процесі отримання знань про свою Батьківщину, її минуле, про визначних людей, народні традиції та ідеали в учнів формуються історична пам'ять, патріотизм і громадянська позиція підрастаючого покоління. Українська держава зможе розвиватися лише знаючи своє минуле, і пам'ятати, що саме історична свідомість є вищою духовною цінністю будь-якої нації.

При здійсненні складного процесу патріотичного виховання Юрій Валерійович використовує різноманітні форми роботи на уроці, а саме:

інформаційно-масові (дискусії, диспути, «усні журнали»), діяльнісно-практичні (огляди – конкурси, тематичні презентації), інтерактивні («мозковий штурм», «мікрофон», «займи позицію»), діалогічні (бесіда, рольові ігри, на уроках створюються ситуації, коли учні уявляють себе історичною особою і прогнозують свої дії в тій чи іншій ситуації, висловлюють свої позиції), індивідуальні (індивідуальна робота, творчі завдання), наочні (фото, відеоматеріал, презентації).

Велика роль у формуванні ідеології патріотизму у молодого покоління належить урокам. І Юрій Валерійович, як вчитель історії, відчуває відповідальність за формування в учнів почуття свідомого громадянина, патріота, людини з думками, спрямованими на розвиток демократичного суспільства в Україні і бажанням жити в такому суспільстві.

При викладанні предмету всі вчителі історії та суспільних дисциплін найбільш часто використовують роботу з документами, навчальні та документальні фільми, роботу з історичними картами тощо. Такі форми і методи навчання активізують розумову діяльність учнів, сприяють підвищенню в них інтересу до вивчення історії та суспільних дисциплін. Види діяльності обираються учителями з урахуванням мети і завдань, вікових особливостей та інтересів учнів.

З II семестру 2021-2022 навчального року та в 2022-2023 навчальному році освітній процес в закладі загальної середньої освіти «Солонянський ліцей» здійснюється за дистанційною формою навчання. Тому вчителі історії оволоділи та на високому рівні використовують при проведенні уроків сервіси для комунікації та проведення занять в режимі онлайн – Google Meet (Сергієнко В.Г., Матвієць Ю.Ф.) ZOOM (Козило Ю.В., Феценко Є.Л.), платформа для дистанційного навчання – Всеосвіта (Сергієнко В.Г., Козило Ю.В., Феценко Є.Л., Матвієць Ю.Ф.), Всеукраїнська школа онлайн (Сергієнко В.Г., Матвієць Ю.Ф.), платформи для активної взаємодії - інтерактивна дошка спільної роботи JAMBORD, PADLET, онлайн- тести «НаУрок», флеш-карти, цифрові ресурси Google (Феценко Є.Л.); Jamboard, Learning Apps (Матвієць Ю.Ф.).

До 2021-2022 навчального року включно вчителі для дистанційного навчання використовували створені ними для кожного класу Google Classroom, на яких вони публікували завдання, презентації до уроків, навчальні відео та відео-уроки до тем, які вивчаються.

На уроках історії учні здійснюють самооцінювання, взаємооцінювання, що створює оптимальні умови для заохочення до самостійності у вивченні предметів суспільних дисциплін, самопізнання, саморозвитку, формуванню внутрішньої мотивації та творчості. Вчителями використовується формувальне оцінювання, що допомагає учням визначити свої сильні та слабкі сторони для подальшого індивідуального розвитку, готовності брати більше відповідальності за своє навчання.

Види позакласної роботи, які практикують вчителі історії та суспільних дисциплін у своїй діяльності:

- індивідуальна та гурткова робота, методичний супровід організації виставки Габора Кирила у краєзнавчому музеї Солоного «Сімейні реліквії», спільний STEM-урок «Археологія» для 5 класу, гурток МАН «Археологія» на

базі ЗЗСО «Солонянський ліцей», гурток «Дебати», інтелектуальні змагання «Брейн-ринг», інтегрований урок за темою «Стародавній Єгипет» із залученням волонтера із Єгипту (історія та англійська мова) – Фещенко Є.Л.;

- індивідуальна робота з учнями, які цікавляться історією – Сергієнко В.Г., Матвієць Ю.Ф., Козило Ю.В.;
- гурткова робота – Козило Ю.В.;
- підготовка учнів до участі у конкурсах – Козило Ю.В., Сергієнко В.Г.

У своїй діяльності вчителі застосовують інноваційні технології, коли це дозволяє матеріал, що вивчається:

□ проєктна методика, діяльнісний підхід, перевернуте навчання – Фещенко Є.Л.;

□ робота в малих групах, ментальні карти, інфографіка, інтерактивні технології, методи і прийоми, які спрямовані на аналіз та урізноманітнення візуалізації навчального матеріалу; кола Вена, прийом «Фішбоун» (діаграми Ішикава), прийоми маркування тексту, сенкан, «Гронування», історичні ігри: «Реставрація», «Зашифрований текст», «Герой. Дата. Подія.» - Матвієць Ю.Ф.;

□ робота в групах, методи «Мікрофон», «Займи позицію», «Мозковий штурм», «Навчаючи – вчуся» - Сергієнко В.Г., Козило Ю.В.

Учитель історії Сергієнко В.Г. з 2021-2022 навчального року бере участь в інноваційному освітньому проєкті всеукраїнського рівня за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти» та викладає інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство» й курс «Вчимося жити разом» у пілотних класах Нової української школи. Протягом 2021-2022 та 2022-2023 навчальних років Володимир Григорович ділився власним досвідом пілотування вище зазначених курсів, а саме:

- січень 2022 року – на обласному вебінарі з теми «Нетворкінг: реалізація концепції НУШ в закладах освіти Дніпропетровщини» розповів про виклики та можливості пілотування НУШ у 5-х класах (організатор Дніпровська академія неперервної освіти);

- лютий 2022 року – на вебінарі для громад Дніпропетровщини, які заключили угоди про співпрацю із Центром професійного розвитку педагогічних працівників, ознайомив із темою «Викладання інтегрованого курсу «Досліджуємо історію і суспільство» у 5-х класах НУШ»;

- лютий 2023 року – на Всеукраїнському практико-орієнтованому онлайн-семінарі «Впровадження навчально-методичного забезпечення в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти під час воєнного стану: виклики, реалії, стратегії(досвід роботи Дніпропетровської області)» виступив з теми «Створення ефективного освітнього середовища в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти в Новій українській школі».

Вчитель історії Фещенко Є.Л. брав участь у серії тренінгів «Освіта в надзвичайних ситуаціях», «Медіаграмотність», зимовий освітній марафон «Педагогічне світло» та «Зарядка з медіаосвіти» від ЦПРПП Солонянської селищної ради. За підтримки Швеції у рамках шведсько-українського проєкту

«Підтримка децентралізації в Україні був спікером на вебінарі «Партнерство позашкільля і школи як складова успіху старшої школи. Досвід Солонянської територіальної громади, Дніпропетровської області».

Фещенко Є.Л. має власні напрацювання, якими може поділитися із колегами – «Організація діяльнісного підходу у формуванні патріотичного світогляду», монографія «Пам'ятки історії та культури Солонянського району» (Фещенко Є.Л. є її співавтором).

Як наслідок такого відношення до роботи, вчителями забезпечено оцінювання рівня навчальних досягнень учнів. Так, за результатами річного оцінювання у 2021-2022 навчальному році та оцінок за I семестр 2022-2023 навчального року результативність роботи вчителів історії та суспільних дисциплін наступна:

**Річне оцінювання з історії України та суспільних дисциплін  
у 2021-2022 навчальному році**

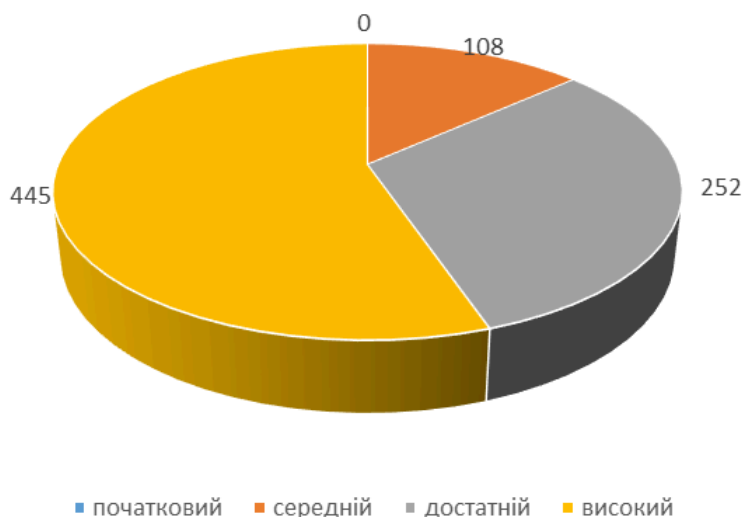
Клас	Початковий рівень	Середній рівень	Достатній рівень	Високий рівень	Середній бал	Вчитель
5Адис	0	1	12	15	9,6	Сергієнко В.Г.
5Бдис	0	0	7	19	10,7	Сергієнко В.Г.
5В	0	1	13	16	9,4	Козило Ю. В.
6А	0	0	4	22	11,0	Фещенко Є.Л.
6Б	0	3	8	16	9,6	Козило Ю. В.
6В	0	4	5	20	9,7	Козило Ю. В.
7А	0	2	5	18	9,3	Козило Ю. В.
7Б	0	2	10	17	9,7	Козило Ю. В.
7В	0	8	13	6	7,6	Матвієць Ю.Ф.
7Г	0	8	6	13	8,0	Козило Ю. В.
8А	0	9	6	10	7,9	Матвієць Ю.Ф.
8Б	0	8	8	9	7,6	Матвієць Ю.Ф.
8В	0	10	11	5	7,3	Матвієць Ю.Ф.
8Г	0	9	15	3	7,2	Матвієць Ю.Ф.
9А	0	7	3	16	8,9	Фещенко Є.Л.
9А <sub>право</sub>	0	7	5	14	8,3	Фещенко О.Ю.
9Б	0	2	5	19	9,9	Фещенко Є.Л.
9Б <sub>право</sub>	0	1	1	24	10,8	Фещенко О.Ю.
9В	0	2	12	10	9,0	Фещенко Є.Л.
9В <sub>право</sub>	0	1	9	14	9,3	Фещенко О.Ю.
10А	0	0	11	16	10,0	Фещенко Є.Л.
10А <sub>ГО</sub>	0	0	10	17	10,2	Фещенко Є.Л.
10Б	0	2	4	19	9,8	Козило Ю. В.
10Б <sub>ГО</sub>	0	1	3	21	10,3	Козило Ю. В.
10В	0	2	9	15	9,3	Козило Ю. В.
10В <sub>ГО</sub>	0	0	8	18	9,8	Козило Ю. В.
10Г <sub>ПРОФ</sub>	0	3	11	10	8,8	Фещенко Є.Л.
10Г <sub>ГО</sub>	0	0	8	16	9,5	Фещенко Є.Л.

11А	0	4	11	12	9,0	Сергієнко В.Г.
11Б	0	5	11	12	8,5	Фещенко Є.Л.
11В	0	6	8	3	7,5	Матвієць Ю.Ф.
Всього	<b>0</b>	<b>108</b>	<b>252</b>	<b>445</b>	<b>9,1</b>	

На профільному рівні історія України викладалася в 10Г класі – вчитель Фещенко Є.Л.

За результатами річного оцінювання із історії та суспільних дисциплін у 2021-2022 навчальному році 0 учнів (0%) мають початковий рівень, 108 учнів (13,4%) – середній рівень, 252 учнів (31,3%) – достатній рівень, 445 учнів (55,3%) – високий рівень.

Моніторинг якості освіти,  
річне оцінювання з історії та правознавства  
2021-2022 навчальний рік



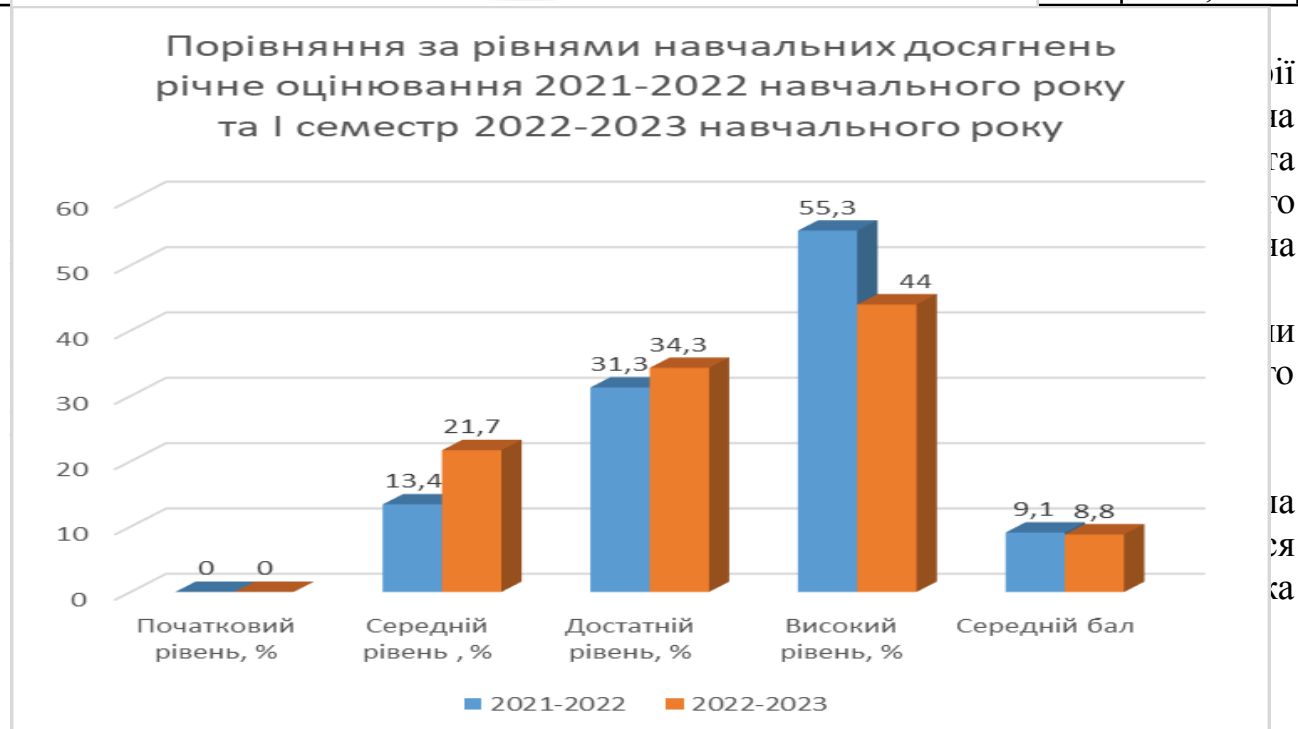
Клас	0	108	252	445	Середнє	Вчитель
7А	0	0	11	16	10,3	Фещенко Є.Л.
7Б	0	3	7	19	9,4	Козило Ю.В.
7В	0	6	7	14	9,0	Козило Ю.В.
8А	0	10	5	11	8,9	Фещенко Є.Л.
8Б	0	0	9	17	9,8	Козило Ю.В.
8В	0	10	9	8	7,7	Матвієць Ю.Ф.
8Г	0	5	9	13	9,1	Козило Ю.В.
9А	0	6	10	11	8,2	Матвієць Ю.Ф.
9А_право	0	4	11	12	8,6	Матвієць Ю.Ф.
9Б	0	7	14	6	7,8	Матвієць Ю.Ф.
9Б_право	0	8	11	8	7,9	Матвієць Ю.Ф.
9В	0	3	8	16	9,3	Козило Ю.В.
9В_право	0	8	14	5	7,9	Матвієць Ю.Ф.
9Г	0	10	16	3	7,4	Матвієць Ю.Ф.
9Г_право	0	6	15	8	8,0	Матвієць Ю.Ф.
10А	0	11	4	16	9,2	Фещенко Є.Л.
10А_го	0	7	6	15	9,0	Фещенко Є.Л.



10Б <sub>ПРОФ</sub>	0	13	1	18	9,5	Фещенко Є.Л.
10Б <sub>ГО</sub>	0	17	0	14	8,7	Фещенко Є.Л.
10В	0	6	10	14	8,5	Козило Ю.В.
10В <sub>ГО</sub>	0	6	13	11	8,7	Матвієць Ю.Ф.
10Г	0	10	5	15	9,8	Фещенко Є.Л.
10Г <sub>ГО</sub>	0	8	16	6	7,9	Матвієць Ю.Ф.
11А	0	7	6	13	10,0	Фещенко Є.Л.
11Б	0	2	9	15	9,3	Козило Ю.В.
11В	0	2	9	16	9,1	Козило Ю.В.
11Г <sub>ПРОФ</sub>	0	10	3	6	7,7	Фещенко Є.Л.
<b>Всього</b>	<b>0</b>	<b>202</b>	<b>319</b>	<b>410</b>	<b>8,8</b>	

На профільному рівні історія України викладається в 10Б та 11Г класах – вчитель Фещенко Є.Л.

За результатами семестрового оцінювання із історії та суспільних дисциплін у 2022-2023 навчальному році 0 учнів (0%) мають початковий рівень, 202 учень (21,7%) – середній рівень, 319 учнів (34,3%) – достатній рівень, 410 учнів (44,0%) – високий рівень.



увійшла в збірку найкращих, а також обласного конкурсу науково-дослідницьких робіт та творчих робіт для учнівської молоді «На крилах єдності» МАН із роботою «Диво-жінка Солонянщини»; Полятикіна Юлія - лауреатом конкурсу творчих робіт МАН «Любов моя Україна»;

- 2020 рік – Полятикіна Юлія учасниця II Всеукраїнського конкурсу авторських віршів на патріотичну тематику «Золоте перо», її поезія «Мовна кардіограма» увійшла до збірки авторських віршів «Магія пера», Харків: «Золоті сторінки», 2021;

- 2019-2020 навчальний рік – члени гуртка «Патріот України» Пушко Артем, Хомяк Роман, Іванченко Дмитро, Соловей Роза стали лауреатами Всеукраїнського конкурсу веб-сайтів «Літературна візитка краю», робота «Перлина Солонянського краю» присвячена творчості Олесі Омельченко;

- 2019-2022 роки – залучав учнів до участі у міжнародній ініціативі Всесвітній День Гідності;

- 2021 рік – члени гуртка «Патріот України» Харченко Максим та Лехан Єлизавета лауреати обласного онлайн-флешмобу «Пам'ятаймо разом» до Дня пам'яті жертв голодоморів МАН;

- грудень 2022 року - Алексєєнко Ксенія, Батаєв Максим, Старушенко Іван, Сирцова Діана, Веренкевич Катерина учасники обласного історичного вебквесту «Доброго вечора, ми з України!», присвяченого Дню Збройних Сил України.

вчитель історії Сергієнко В.Г.:

- 2018-2019 навчальний рік – Габор Кирило виборов III місце в обласній олімпіаді з історії.

вчитель історії Феценко Є.Л.:

- 2018-2019 навчальний рік – Габор Кирило виборов III місце в обласній олімпіаді з історії, Юрченко Вадим - I місце в районній олімпіаді;

- 2019 рік - в МАН Габор Кирило виборов II місце; Петровська Оксана у конкурсі «На крилах єдності» виборола I місце;

2020 рік - в МАН Габор Кирило виборов I місце; Догоньова Ірина у конкурсі «На крилах єдності» виборола I місце; в Україно-чеському проєкті «Усна історія» Петровський Руслан - I місце;

- 2021 рік – в МАН Лісконог Ольга та Петровський Руслан вибороли 3 місце; у регіональному турнірі «Дебати» Чепчак Назарій – II місце;

- 2022 рік - в МАН Габор Кирило виборов I місце, Юрченко Вадим - II місце; у всеукраїнському турнірі «Дебати» Харченко Максим – II місце;

- 2023 рік - в МАН Юрченко Вадим виборов I місце.

вчитель історії Матвієць Ю.Ф.:

- грудень 2022 року – Кулак Тимофій, Шинкаренко Даміан, Черненко Вероніка, Макаренко Максим, Мойсєєнко Мирослав учасники обласного історичного вебквесту «Доброго вечора, ми з України!», присвяченого Дню Збройних Сил України;

- 2023 рік – Кулак Тимофій (учень 9А класу) учасник Всеукраїнського молодіжного конкурсу «Юридична освіта майбутнього».

Всі вчителі історії та суспільних дисциплін мають активну громадянську позицію і виховують її в своїх учнів. Так, вчитель історії Козило Ю.В. щороку проводить екскурсії та зустрічі учнів закладу з учасниками Революції Гідності та Свободи, учасниками бойових дій АТО, волонтерами. Юрій Валерійович з 2019 по 2022 роки, а Фещенко Євген Леонорович у 2020 році активно залучали учнів до участі у Міжнародній ініціативі Всесвітній День Гідності, який традиційно проводиться в проміжок з 21 листопада по 9 грудня.

До 2020 року вчителі історії Фещенко Є.Л., Матвієць Ю.Ф., Козило Ю.В. та Сергієнко В.Г. входили до складу журі по перевірці олімпіадних робіт із історії та правознавства.

Заступник директора школи

Вікторія Бондар

**Рішення Педагогічної ради з питання  
«Стан викладання і шляхи вдосконалення форм і методів навчання та  
виховання у процесі викладання  
історії, правознавства та суспільних дисциплін»**

Заслухавши та обговоривши довідку «Стан викладання і шляхи вдосконалення форм і методів навчання і виховання у процесі викладання історії, правознавства та суспільних дисциплін», Педагогічна рада вирішила:

1. Стан викладання історії, правознавства та суспільних дисциплін у 5-11 класах вважати задовільним.

2. Урахувати результати вивчення роботи вчителів та рівень знань учнів при черговій атестації. *Адміністрація школи, в міжатестаційний період вчителів історії.*

3. Продовжувати роботу над забезпеченням належного методичного рівня викладання історії, правознавства та суспільних дисциплін, застосовуючи ефективні методи та форми для розвитку творчих здібностей школярів. *Вчителі історії, постійно.*

4. Під час проведення занять в режимі онлайн та офлайн використовувати активні форми проведення уроків, навчальні платформи для дистанційного та змішаного навчання, віртуальні музеї, онлайн-сервіси, онлайн-дошки, інтерактивні вправи та завдання, відео-, аудіо-матеріали, презентації тощо. *Вчителі історії, постійно.*

5. Забезпечити єдиний підхід при оцінюванні рівнів навчальних досягнень учнів із історії, правознавства та суспільних дисциплін відповідно до Державних стандартів у всіх класах. *Вчителі історії, постійно.*

6. Посилити роботу по підготовці учнів випускних класів до складання НМТ (ЗНО, ДПА) шляхом оптимального використання годин інваріантної складової навчального плану, індивідуальної роботи з учнями, у тому числі й із використанням тестових технологій. *Вчителі історії, квітень – травень 2023 року.*

7. Особливу увагу приділити роботі зі здібними та обдарованими дітьми через залучення до участі у конкурсах, проєктах різного рівня. *Вчителі історії, постійно.*

8. Брати активну участь у методичній роботі школи, громади, області (вебінари, семінари, майтер-класи тощо), здійснювати обмін досвідом із колегами. *Вчителі історії, постійно.*